

III

Poemes de viatges (Estrany)

Grip a Ucraïna

Per a Catalina Girona i Andriy Antonovsky

El vostre idioma s'escriu amb peces de mecano i
és un colom que fornica i timbaleja amb les ales
l'estepa i els teulats.

Les cases fossilitzen el temps sota aquest cel d'acer
on resta algun rivet de les cortines de l'imperi.

La vostra història és la d'un nen a qui li encarreguen
que talli el cap d'una gallina per sopar i
falla el primer cop i malencerta el segon i
pica deu vegades embogit.

Les vostres dones caminen amb sabates d'agulla
damunt de l'empedrat irregular i cerquen
l'emissora de ràdio on els diran si l'home que
els envia missatges és
un home casat.

Sou germans d'altres pobles que han sentit renillar l'Euga Nocturna.

Menjo la vostra sopa de col vermella i cada cullerada
em dóna la pintura amb què ho tenyeixo tot:
les parelles de nuvis dalt de les Harley-Davidson
i el taxista que condueix un Lada.

Hi ha un somriure que espera en algun lloc
del futur, i el futur és la plaça que el tramvia
circumda per canviar de sentit i reprendre
el camí dels barris suburbials.

Vieraskirja (Guestbook)

Per a Anu Partanen, Merja Virolainen i Hanna Ojala.
(Poema escrit al llibre de visites de Villa Kivi, carrer Linnunlauluntie –Birdsong Road.
Casa d'hostes per a escriptors a Hèlsinki.)

Diuen que la veritat es troba en el detall.
No manca en aquest llibre la pauta per
escriure recte en qualsevol idioma.
Que a Villa Kivi no manca cap minúcia:
l'ambientador al lavabo, el llac a fora,
l'antiarna dins l'armari, en forma de flor.
Cafetera i tetera comunals. Tiretes pels
poetes caminaires i una guardiola per
col·laborar. Silenci i llibertat són l'únic luxe.
I és una primavera assolellada després de
molta neu: certa felicitat només segueix a
la tristesa. Altra felicitat prové del fet de
tocar-se els extrems: el Sud-Sud i el Nord-Nord
són germans humilment. Com quan la Praxis
balla amb la Teoria (tot i que jo hi vaig poc, a
aquestes festes).
Hi ha fins i tot una manera de ser feliç quan no
t'ho passes bé: si escrius algun poema. O dos.

...

Que tots els sentiments inclouen
el sentiment contrari: el riure és dins l'enuig
si crides en veu baixa.

Mai no haguessis pensat que les maduixes,
a Finlàndia, fossin, sense cap dubte
les millors.

Passes damunt la neu a Vila Kantola (Kotka, Finlàndia)

Per a Petri Pietulainen, Merja Virolainen, Antonio Altarriba, Paula Löflund i Esa Hätinen

Si Alvar Aalto va posar tantes cadires a la casa
és perquè vinguessin els amics.

I tanmateix, a Finlàndia, les cases estan sempre
una mica separades... si el mar glaçat no
escurça les distàncies.

Caminar sobre el mar, era possible.
Calia venir al Nord en el pic de l'hivern.

I el mar en trepitjar-lo diu de vegades coses.
Petites amenaces d'esquerdar-se que no es
compleixen mai en aquesta època. La meva
amiga em compra regalèssia dolça perquè
estigui tranquil·la. *Suudelma* és 'petons'.

I és com un full tot buit, el mar glaçat.
En un començament tot el jardí era blanc.
Les passes del meu fill sobre la neu
des de la casa al mar
han romàs quan ell ja se n'ha anat.

• • •

Després s'hi han afegit les passes d'ella,
després les passes d'ells...

Tot un murmuri de petges com paraules
que caminaven soles confontent-se
en dialectes i llengües que feien un text rar
que tampoc no deixava de ser blanc.

Les passes, en anar-me'n, hi romandran un temps.
Fins que torni a nevar.
Venint-hi, anant, potser fan un sender perquè
hi camini bé la primavera
quan li arribi el moment de la tornada.

Has après que un amic
pot salvar-te del fred.

Istanbul, envol! 'Taking off!'

Prediccions i expectatives
no t'han servit per a res.

Allà enfront teu la ciutat
i tu, dona i pirata, amb només quatre
mapes de dibuixos geomètrics
que decoren l'harem del teu cor.

Les lògiques del món es
sobreposen i es barregen.

Mil vides descendeixen
des de límits altíssims com
els cables dels llums de
la mesquita, per oferir-te
un sostre de bombetes:
les pregàries dels homes
s'arrauleixen i s'alcen
en llarga *metania*
entre el cel i la terra.

• • •

Tu dus el cap cobert i
també reses en el teu receptacle,
amb la resta de dones.
(Protegir-te dels homes
t'ocupa mitja vida, i aquí,
t'ho posen fàcil.) Els nens
a la catifa renouegen
com denes deslliurades
d'un *tasbih*, el rosari que,
rodant entre els dits, calma
les hores.

Per cada cosa nova tens un
record que s'hi agermana o
tal cop s'hi embriaga.
Sort n'hi ha, dels museus, i
també de l'oblit, car no podries
continuar vivint amb totes
les estampes.

La ciutat és com tu:
quelcom supervivent.
Les restes dels imperis
en els gests i en els ulls
com una olor d'espècies.

En el mercat egipci compres
un bon grapat d'ulls blaus de vidre
que et guardin del dimoni,
i unes delícies turques de pistatxo
que, en tornar a casa,
el fill adolescent devorará
amb anhel matemàtic,
en un instant golut,
agraït, innocent,
estranyament efímer,
ignorat i ignorant
dels rínxols de Medusa,
dels pecats tornats serps.

•

Nova York amb R

(i amb Arnau, Daniel, Melcion i Mary Ann)

You are welcome! és el que
es diu aquí quan tu
dónes les gràcies. I és igual
si ets rus o català, car tot
agraïment és benvingut.

Des de l'*Empire State* llegim
en sefardí i ens senten els coloms.
Les ales són per ignorar
el vertigen del temps.
Són els éssers petits i les
petites llengües qui han de
desafiar la gravetat i la saviesa
amb ossos buits per dins
com canonades pintades de colors:
de les teulades al riu Est. Del riu Est
a l'Atlàntic, i afegirem quelcom als residus
que en suren.

El barret de castor que t'has comprat
et protegeix el front de la incredulitat i,

a *Times Square*, ets un bolet que estén
milers de fils sota l'asfalt per tocar
lluminàries. (Ell diu que no s'ho creu,
però que és jueu, i tu tampoc t'ho creus,
però ets sintoista.)

Sion és un rei mag allà on els camells
recorden limusines i ens duen de
Washington Square a Providència.
Hi ha uns tolls que són miralls, la neu
jeu als racons i els cambrers són pacients
amb l'anglès imperfecte que practiques.
Més pacients que el teu fill adolescent
que no t'ha de donar, ni si en tinguessis,
cap raó. (Ell tampoc no s'ho creu però és
protestant).

Refuses l'improperi rabiosament feliç
car trobes casa teva al seient de l'avió, al llit *queen size*.
Ara gaudiu del luxe d'enfadar-vos
i després perdonar-vos, a recer dels llargs jorns separats.

Ja ho va dir Rodoreda que el futur és la mort; però abans,
la primavera.

•

Roma-amor

Ara l'aigua del mar s'ha tornat lletja,
però està més divertida:
hi ha moviment, i sorra,
color de gos quan fuig
i algun peix mort.

A Roma, *ara mateix*,
hi havia dues nenes
petites pidolaires
dins un vagó del metro.
La germaneta gran
fingia que tocava
una cançó gravada
a un xilofon de plàstic.
La petita li agafava la falda.

No és ni bo ni dolent
que aquest sigui el record
que avui escric
dels dies ardents passats
al palíndrom d'amor.
I aquest:
l'aigua de les fontanes

és ben freda, per la sort
del turista i la coïssor d'Anita Ekberg,
que va ser 'miss Suècia',
mentre el soroll de l'helicòpter on Marcello
duia una estàtua de Jesús
els feia sords als mots.

Un imperi emergeix sobre les runes,
i és potser
amb l'esperança de tornar-lo més dolç:
les basíliques sobre els atris romans i
a sobre
els aeroports amb els seus vols barats.

I dius veritat. O no. El problema no és
si és versemblant, ni si és bo o és dolent,
sinó què cal i què no cal que calgui.

Purista, dentista i «la más lista», ni al mar
ni a mi ni ens treu ni ens posa res.

I que tots els meus versos,
fins aquells que no ho semblen,
són d'amor.

•